

Wypadek na budowie

1. Co powinieneś wiedzieć i przygotować przed spotkaniem

Przed spotkaniem zapoznaj się z niniejszym skryptem. Przeczytaj go i przemyśl co i jak przekażesz słuchaczom. Wydrukuj Piramidę wypadkowości wg Bird'a oraz schemat Drzewko przyczyn wypadku.

2. Schemat spotkania

Potrzebne materiały:

- lista obecności na spotkaniu
- schemat Drzewko przyczyn powstania wypadku
- piramida wypadkowości wg Bird'a.

Początek spotkania:

- przygotuj miejsce spotkania, zadбай aby pracownicy zostali uprzedzeni o spotkaniu
- przedstaw cele spotkania i poinformuj o przewidywanym czasie trwania (ok 15-20 min).

3. Cel spotkania

Przekazanie informacji na temat tego czym jest wypadek i jak postępować w razie wypadku. Druga część spotkania dotyczy wypadków, które miały miejsce na budowach. Na podstawie tych wypadków zastanowimy się nad przyczynami, które prowadzą do powstania wypadku oraz nad skutkami wypadku.

Pracownicy powinni uzyskać informację na temat:

- czym jest wypadek w pracy
- co należy zrobić, gdy dojdzie do wypadku
- jakie są przyczyny powstawania wypadków.

4. Pytania, na które musisz znać odpowiedź

Zacznij od postawienia pytania, by wzbudzić zainteresowanie słuchaczy.

Wybierz pytanie z listy poniżej. Przekaż podstawowe informacje zawarte wśród pytań i odpowiedzi. Możesz zastosować zaproponowaną formę, lub przekazać informacje w formie krótkiej pogadanki.

Na zakończenie podsumuj krótko przekazane informacje.

Pytanie	Odpowiedź / Informacje do przekazania słuchaczom
Co jest wypadkiem w pracy?	Zdarzenie, które: <ul style="list-style-type: none"> - wydarzyło się podczas wykonywania pracy - trwało nie dłużej niż jedną zmianę roboczą - doprowadziło do powstania urazu - uraz powstał z przyczyny zewnętrznej, a nie wewnętrznej, np. choroby

<p>Jak zachować się gdy ulegliśmy wypadkowi?</p>	<p>Należy przerwać pracę i powiadomić o zdarzeniu któregoś ze współpracowników, a następnie przełożonego. Jeżeli zachodzi potrzeba, skorzystać ze środków pierwszej pomocy. Jeżeli skutkiem zdarzenia jest uraz, wskazane jest skorzystanie z pomocy lekarskiej. W większości przypadków, poszkodowanego do lekarza powinien zaprowadzić lub zawieźć ktoś ze współpracowników lub przełożony – ma to na celu uniknięcie sytuacji, gdy poszkodowany poczuje się źle lub zemdleje i dozna kolejnych obrażeń. Decyzję o tym, kto zaprowadzi poszkodowanego do lekarza, podejmuje jego przełożony. Należy mieć tutaj na uwadze, że osoby poszkodowane, często w szoku i pod wpływem adrenaliny, twierdzą, że nic im nie jest i mogą kontynuować pracę lub same dotrzeć do lekarza. W przypadku podejrzenia urazów głowy, uszkodzeń organów wewnętrznych lub innych poważnych obrażeń należy wezwać pogotowie</p>
<p>Jakie korzyści niesie zgłoszenie wypadku?</p>	<p>Skutkuje eliminacją zagrożeń i poprawą bezpieczeństwa w przyszłości. Dla poszkodowanego, jeśli wypadek zostaje uznany za wypadek przy pracy, oznacza 100% płatne zwolnienie chorobowe i możliwość ubiegania się o odszkodowanie z ZUSu</p>
<p>Czy na wypadku można „zarobić”?</p>	<p>Nie. Pieniądze odzyskane z ZUSu nie zrekompensują utraty zdrowia. Wypadek jest zdarzeniem niepożądanym i przykrym. To jak z pożarem w mieszkaniu – lepiej do niego nie dopuścić, niż później go gasić i remontować mieszkanie. Leczenie, rekonwalescencja i dochodzenie odszkodowania od ZUSu wymagają często więcej energii, niż się może wydawać. Zdecydowanie lepiej jest unikać wypadków, niż liczyć na osiągnięcie profitów z tego tytułu</p>
<p>Jak dochodzi do wypadku?</p>	<p>Wypadek zaczyna się od sytuacji niebezpiecznej – czyli dużo wcześniej, niż dojdzie do samego wypadku. Sytuacją niebezpieczną jest np. zostawienie niezabezpieczonego otworu technologicznego, wykonywanie pracy bez właściwych narzędzi, a nawet brak koncentracji na wykonywanych czynnościach (np. w skutek niewyspania). Sytuacja niebezpieczna może, ale nie musi skończyć się wypadkiem. Wypadek zawsze jest poprzedzony sytuacją niebezpieczną. Jedynym pewnym sposobem uniknięcia wypadku, jest niedoprowadzenie do sytuacji niebezpiecznej</p>
<p>Jakie są przyczyny wypadków?</p>	<p>Na wypadek składa się ciąg zaniedbań wywołujący sytuację niebezpieczną. Zaniedbania możemy podzielić na trzy dominujące przyczyny:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) techniczna: gdy przyczyną jest zawodność techniki – awaria urządzenia, wada materiału b) organizacyjna: to np. bałagan na stanowisku pracy, brak nadzoru, postępowanie wbrew procedurom, brak odpowiedniego wyposażenia c) ludzka: to ludzkie błędy i niedopatrzania. Niekiedy są wynikiem niewiedzy, a niekiedy efektem świadomego lekceważenia zagrożeń. Znajdziemy tutaj: rozkojarzenie, nie dokonanie przeglądu sprzętu, działanie „na skróty” – wbrew instrukcjom i procedurom, z nadzieją, że „i tym razem się uda”; rutyna, zbytnia pewność siebie
<p>Ile razy będę miał „szczęście”?</p>	<p>Często granica między wypadkiem przy pracy, a wypadkiem ciężkim lub śmiertelnym jest bardzo cienka</p>

Przejdź do części spotkania dotyczącej omówienia konkretnych wypadków. W tej części zadawaj więcej pytań, prowadź dyskusję.

Przeczytaj opisy wypadków – zwróć uwagę, że do pierwszego opisu dołączony jest wykres w postaci Drzewka przyczyn.

5. Przykłady

Zapytaj, czy wśród zebranych są osoby, które miały wypadek na budowie. Czy chciałyby krótko przeanalizować przyczyny tego wypadku.

Poinformuj pracowników, że jeżeli chcieliby poprawić coś w organizacji wykonywanej przez nich pracy, mogą i powinni przekazać te informacje osobie z kadry budowy. Na zakończenie podsumuj krótko przekazane informacje.

Poszkodowany stojąc na 4 szczeblu drabiny przystawnej aluminiowej zakładał ściągi szalunkowe do płyty szalunkowej. Zszedł stopień niżej, gdy niespodziewanie drabina przesunęła się w bok. Poszkodowany broniąc się przed upadkiem zeskoczył z drabiny na strop – wysokość z jakiej skoczył to ok. 0.7m. W chwili zeskoku uderzył łokciem o ramę płyty szalunkowej.

Skutki: początkowo rozpoznane jako stłuczenie okazało się ukruszeniem kości. Leczenie wymagało operacji i rehabilitacji.

Czas niezdolności do pracy: 181 dni

Przyczyny:

- korzystanie z mało stabilnego urządzenia (drabiny)
- niewłaściwe umocowanie drabiny
- brak asekuracji.

Pokaż zebrany wykres przyczyn i omów go.

Wybierz dwa lub trzy wypadki, po których opisie zastanowicie się, czy były jeszcze jakieś przyczyny, które doprowadziły do wypadku, a nie zostały wskazane. Zapytaj, co należało zrobić, by do wypadku nie doszło. Spytaj, czy opisane sytuacje są słuchaczom znane i czy im również mogły się przydarzyć.

Poszkodowany wykonywał instalację elektryczną – stojąc na rozstawnej drabinie trasował przy użyciu urządzenia pneumatycznego do podkuwania. W pewnym momencie stracił równowagę i zaczął spadać z drabiny. By się chronić, złapał dłonią za znajdującą się pod stropem rurę instalacji tryskaczowej, co spowodowało jej poruszenie się. Na rurze postawiony był reflektor oświetlający miejsce pracy. Doszło do

zwarcia i rurą popłynął prąd elektryczny. Pracownik doznał porażenia i upadł z wysokości na posadzkę, uderzając głową w beton. Stracił przytomność. Został przewieziony karetką do szpitala.

Skutki: wstrząśnienie mózgu, pęknięcie czaszki.

Przyczyny:

- wykonywanie z drabiny pracy wymagającej oderwania obydwu dłoni (brak trzech punktów podparcia)
- zła organizacja stanowiska pracy – ułożenie reflektora na instalacji tryskaczowej
- niesprawny reflektor.

Poszkodowani odkuwali gniazda nadproży stojąc na rusztowaniu przejezdnym. Nie schodząc, poprosili dwóch współpracowników, którzy pracowali obok rusztowania, by przesunęli rusztowanie w inne miejsce. Rusztowanie przechyliło się i poszkodowani upadli. Wezwano karetkę pogotowia.

Skutki:

- u jednego z poszkodowanych nie stwierdzono obrażeń
- drugi poszkodowany ma pęknięty kręgosłup.

Przyczyny: brawura i rutyna prowadzące do lekceważenia zagrożenia.

Poszkodowany poruszał się po płycie dennej przykrytej folią. Poślizgnął się i upadł, uderzając kostką w stempel. Doznał skręcenia stawu skokowego nogi prawej. Na zwolnieniu przebywał 156 dni.

Poszkodowany przemieszczał się po budowie w pośpiechu – nie zauważył wystającego ściągu szalunkowego i uderzył w niego kolanem. Stłukł okolicę rzepki kolana lewego. Zwolnienie 29 dni.

Poszkodowany transportował po schodach butlę z gazem propan-butan o pojemności 11kg. Potknął się i upadł ciężarem ciała na kolano. W wyniku tego pękła łąkotka lewego kolana. Zwolnienie trwało co najmniej 43 dni (wciąż trwa).

Poszkodowany asekurował wiązkę stali składowaną na stropie przy użyciu żurawia. By uniknąć uderzenia ładunkiem, zrobił nagły krok do tyłu. Potknął się i upadł na plecy, a stopa uwięzła mu w zbrojeniu. Wiązka stali docisnęła mu nogę do stropu, po czym została uniesiona. Skutkiem jest stłuczenie mięśni łydki i stłuczenie podudzia nogi lewej. Nieobecność w pracy to co najmniej 25 dni. Przyczyną był pośpiech i brak drążków dystansowych do asekuracji składowanego materiału.

Rysunek 1 Piramida wypadkowości wg Birda

Zgłaszając obserwacje i zdarzenia ograniczysz liczbę wypadków, możesz uratować swoje i życie kolegi

